

גמ"ר 3158/05/16 - מדינת ישראל נגד מ ג

בית משפט השלום לתעבורה בחדרה
גמ"ר 3158-05-16 מדינת ישראל נ' ג

בפני	כבוד השופט אלכס אחטר	מדינת ישראל
	המאשימה	ב"כ דורית לוי פרנק
נגד		מ ג
הנאשם		ע"י ב"כ עו"ד תמר אולמן
>		
גזר דין		

כתב האישום:

הנאשם הורשע על פי הודאתו, לאחר שחזר בו מכפירתו במהלך שמיעת הראיות, בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן.

כעולה מעובדות כתב האישום המתוקן, בתאריך 12.12.15 שעה 21:42 או סמוך לכך, נהג הנאשם ברכב פרטי מסוג פיאט מספר רישוי --- (להלן: "הרכב") בכביש 65 מכיוון מערב למזרח (להלן: "הכביש") מכיוון אום אל פאחם לכיוון צומת מגידו, והתקרב לצומת מושריפה (להלן: "הצומת"). איתו ברכב נסעו א' ג' שישב לידו ומאחור א' ג'.

באותה העת, נהג לכיוון הצומת מדרום לצפון מ ג יליד 1992 (להלן: "המנוח") כשהוא נוסע ברכב פרטי פולקסווגן (להלן: "רכב ב") כשהאור ברמזור בנתיב נסיעתו היה ירוק, ונכנס לתוך מרכז הצומת. משהגיע הנאשם למרחק של כ- 100 מטר מקו הצומת התחלף האור ברמזור בכיוון נסיעתו לאדום. הנאשם שהבחין באיחור באור האדום ברמזור ורק שהיה סמוך מאוד לצומת, בלם בלימת חרום אולם נכנס לתוך הצומת כשהאור ברמזור בכיוון נסיעתו אדום, ופגע עם חזית רכבו בדופן שמאל של רכב ב'. רכב ב' הסתבסב ונזרק לנתיב הכניסה לתוך מושריפה, והרכב הסתבסב למרחק של כ- 25 מטר ועלה על אי התנועה הצפוני (להלן: "התאונה").

עובר לתאונה נהג הנאשם במהירות גבוהה של כ- 140 קמ"ש, העולה על המהירות המותרת במקום, וללא פוליסת ביטוח בת תוקף.

כתוצאה מהתאונה נגרם מותו המידי של המנוח. הנאשם נחבל ונגרמו לו נפוחות רגישות שפשוטים והגבלה בתנועה בכף יד ימין. א ג נחבל ונגרמו לו רגישות והגבלה בתנועה בצוואר ובכף יד ימין וא' ג' נחבל גם הוא ונגרמו לו כאבים בחזה שמאל ובגב תחתון.

התאונה, מותו של המנוח, החבלות לנוסעי הרכב ולנאשם והנזקים לרכבים נגרמו בשל נהיגתו הרשלנית של הנאשם אשר התבטאה בכך שנהג את רכבו ללא תשומת לב למתרחש בדרך שלפניו, לא הבחין בזמן שהאור ברמזור התחלף לאדום, לא בלם בזמן שהאור ברמזור התחלף לאדום, חצה את קו הצומת כשהאור ברמזור אדום, לא ציית לתמרור המורה על אור אדום ברמזור, נהג במהירות גבוהה העולה על המותר עובר לתאונה, נהג באי אכפתיות, בקלות ראש ובחוסר זהירות ולא כפי שנהג מן הישוב היה נוהג בנסיבות המקרה.

הנאשם הורשע בעבירות **גרימת מוות ברשלנות** - עבירה לפי סעיף 304 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 וסעיפים 40+64 לפקודת התעבורה (נח) תשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה"), **אי ציות לתמרור** - עבירה בניגוד לתקנה 22(א) לתקנות התעבורה (נח) תשכ"א - 1961 (להלן: "התקנות") וסעיף 38(2) לפקודה, **נהיגה במהירות מופרזת ובלתי סבירה** - עבירה לפי תקנה 51 לתקנות וסעיף 38(ג) לפקודה ו**נהיגה ללא פוליסת ביטוח** - עבירה לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי (נח) תש"ל - 1970.

הודאת הנאשם:

ביום 22.6.16 הודה הנאשם בהימצאותו במקום ובזמן וכן בקורות התאונה ובקשר הסיבתי שבין התאונה לבין תוצאותיה. עם זאת, הנאשם כפר באחריותו לקורות התאונה ולמעשה, כפר בעובדה שהוא זה אשר חצה את הרמזור באור אדום ואילו המנוח חצה באור ירוק והתיק נקבע לשמיעת ראיות. בשלב זה, הוגש בהסכמה כתב אישום מתוקן אשר ייחס לנאשם גם עבירת נהיגה ללא פוליסת ביטוח וזאת כפי שפורט מעלה.

בתאריכים 21.12.16 ו- 31.1.17 נשמעו מרבית עדי התביעה ולאחריהם הודיעו הצדדים שינסו לגבש הסכמה ביניהם לסיום ההליך.

ביום 16.3.17 הודיעו הצדדים לבית המשפט כי גובשה ביניהם הסכמה במסגרתה הנאשם יחזור בו מכפירתו, יודה ויורשע בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן. המאשימה הודיעה לבית המשפט כי עמדתה העונשית תהא על פי מתחם שנע בין 6 ל- 15 חודשי מאסר בפועל. ב"כ הנאשם ביקשה להפנות את הנאשם לממונה על עבודות השירות לצורך בחינת התאמתו לביצוע עבודות שירות.

הנאשם אישר שהוא מסכים לחזור בו מכפירתו ולהודות בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום המתוקן ולאחר שהורשע, הופנה עניינו לממונה על עבודות השירות על מנת שתיבדק התאמתו לנשיאת עונש מאסר בעבודות שירות.

בדיון מיום 19.7.17 נתברר שבעניינו של הנאשם קיימת חובת הגשת תסקיר מאחר שביצע את העבירות בהיותו מתחת לגיל 21 ועל כן הופנה לשירות המבחן.

תסקיר שירות המבחן וחוות דעת הממונה על עבודות השירות:

ביום 1.1.18 הוגש לתיק בית המשפט תסקיר בעניינו של הנאשם ממנו עולה כי הנאשם, רווק כבן 21, עובד מזה כשנתיים בבית קפה ומתעתד ללמוד סיעוד.

קצינת המבחן התרשמה שביצוע העבירות איננו מאפיין את התנהלותו של הנאשם וכי זוהי הסתבכותו הראשונה. קצינת המבחן ציינה כי הנאשם הוא אדם מתפקד אשר מקבל אחריות מלאה לעבירות וחש אשמה עמוקה על תוצאותיהן ועל הפגיעה שנגרמה למשפחת המנוח.

קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם מגלה נזקקות טיפולית לעיבוד הטראומה שעבר כתוצאה מהתאונה והפגיעה הטרגית שגרמו מעשיו ועל כן, המליצה להטיל על הנאשם צו מבחן למשך שנה וחצי במהלכו ישתלב בקבוצה טיפולית וזאת, לצד ביצוע עבודות שירות ותשלום פיצוי כספי למשפחת המנוח.

ביום 14.12.17 התייצב הנאשם בפני הממונה על עבודות השירות וזאת לצורך עריכת ראיון התאמה והשמה ונמצא כשיר לנשיאת עונש המאסר בעבודות שירות. הומלץ כי העבודות ירוצו במשטרת אום אל פחם.

טיעוני הצדדים לעונש:

המאשימה הגישה טיעונים בכתב וכן ביקשה להשלים גם בעל פה.

בטיעוניה, ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת נסיבות התאונה, לעובדות שהנאשם, שהיה נהג חדש בעת ביצוע העבירות, נהג במהירות מופרזת, לא בלם בזמן וחצה את הצומת באור אדום והדגישה כי המאשימה לא הסכימה למאסר בעבודות שירות.

ב"כ המאשימה ציינה את התוצאות הטרגיות של התאונה בגין בחור צעיר קיפח את חייו, נהרסו חיי משפחתו והנאשם והנוסעים סבלו נזק פיזי, וכן התייחסה לרמת רשלנותו של הנאשם אותו הגדירה ב"כ המאשימה קלה בינונית.

ב"כ המאשימה הפנתה, בהגינותה, לגילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירה וכן לגיליונו הפלילי והתעבורתי הנקי ואולם, לאור התוצאות הטרגיות, ביקשה היא מבית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם בטווח האמצעי של מתחם הענישה שגובש בהסדר.

ההגנה עתרה להטלת עונש ברף התחתון של המתחם וזאת לאור גילו הצעיר של הנאשם, עברו הנקי, לקיחת האחריות על ידו והבעת החרטה שהביע. ב"כ הנאשם עתרה לקביעת רמת רשלנות הנאשם לרמה קלה והפנתה לפסיקה רלוונטית בה נעה רמת הענישה בין של"צ לבין עבודות שירות.

לבסוף, ביקשה ב"כ הנאשם לאמץ את המלצות שירות המבחן ולהטיל על הנאשם צו מבחן, 6 חודשי מאסר בפועל אשר יבוצעו בעבודות שירות ופיצוי לא גבוה למשפחת המנוח.

הנאשם בדברו הצטער על מה שקרה והתחייב להליך טיפולי.

דין והכרעה:

תיקון 113 לחוק העונשין, עיגן את הבניית שיקול הדעת השיפוטי והעניק מעמד בכורה לעיקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשי העבירה, בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בהתאם לתיקון לחוק, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשי העבירות שבוצע הנאשם. לשם כך יתחשב בית המשפט בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40ט' לחוק העונשין.

לכשייקבע מתחם הענישה, יקבע בית המשפט את העונש המתאים, בתוך המתחם, אשר יוטל על הנאשם וזאת בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40יא' לחוק.

בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי סעיפים 40ד' ו-40ה' לחוק.

בענייננו, בעבירות תעבורה ככלל, ובעבירות של גרם מוות ברשלנות בפרט, הערך המוגן הינו שמירה על קדושת החיים, וכן מתן תחושת בטחון למשתמשי הדרך. בעניין זה, ראו דבריו של כב' השופט, אברהם אליקים, סגן נשיא, בבית משפט המחוזי בחיפה בגזר דין שניתן בת"פ 43073-11-13 **מדינת ישראל נ' סלים זובידאת** [ניתן ביום 14.9.16, פורסם בנבו] וכן ההפניות לפסיקה הרלוונטית.

בפסיקה נקבע לא אחת, כי הענישה בעבירה בה הורשע הנאשם היינו, גרימת מוות ברשלנות, צריכה לשקף ולתת ביטוי לקדושת חיי אדם אשר על לא עוול בכפו קיפח את חייו (ע"פ 287/13 **פלונית נ' מ"י** [ניתן ביום 16.6.13, פורסם בנבו]) וכי אמת המידה המרכזית לגזירת הדין היא מידת הרשלנות המיוחסת לנאשם, אשר בעטיה נגרמה התאונה, שהובילה בסופו של דבר לקיפוח חיי אדם (ראו בע"פ 6755/09 **אלמוג נ' מ"י**, תק-על 2009(4), 3475).

בענייננו, לאור מכלול הנתונים אשר נפרסו לפני אני קובע כי דרגת רשלנותו של הנאשם הינה בינונית, לעניין זה לא נעלמו לעיני נסיבות ביצוע התאונה, העובדה כי הנאשם היה נהג חדש וכן כי נהג במהירות העולה על המהירות המותרת.

בפסיקה נקבע לא אחת כי נוכח הקטל המשתולל בדרכים, אין מנוס מלהעדיף את גורם ההרתעה בענישה והגנה על האינטרס הציבורי על שלום הציבור, על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם וגם אם מדובר בנאשם שעד למועד ביצוע העבירה והרשעתו בה ניהל אורח חיים נורמטיבי לחלוטין (ר' עניין זובידאת).

עיון בפסיקה מגלה כי בתי המשפט הן השלום והן המחוזי כערכאת ערעור, קבעו מתחם עונש הולם למעשי העבירות בהן הורשע הנאשם בין 6 חודשי מאסר בפועל, שיכול ויבוצעו בעבודות שירות, לבין 24 חודשי מאסר בפועל ותקופת פסילה בין 5 שנים ל- 16 שנים. בפסק הדין אליו הפנתה ב"כ המאשימה, אף הוצעו מתחמים שונים בהתאם לרמת הרשלנות (עפ"ג (ב"ש) 39751-12-13 **מאהר אלעביד נ' מ"י** [ניתן ביום 2.4.14, פורסם בנבו]).

ברור שאין מקרה אחד זהה למשנהו, אך משהורשע אדם בעבירה של גרימת תאונת דרכים אשר בצידה תוצאה קטלנית - מותו של אדם, על בתי המשפט ליתן לכך ביטוי עונשי מוחשי. עם זאת, הרתעת הציבור אינה חזות הכול ו"יש לשקול כל מקרה על פי נסיבותיו המיוחדות ונסיבותיו האישיות של הנאשם כאינדיבידואל ולאזן בצורה ראויה ביניהן לבין מדיניות הענישה האמורה" (עפ"ת (חי') 1267-05-16 חיזגילוב נ' מ"י [ניתן ביום 29.6.16] פורסם בנבו).

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה - סעיף 40יא לחוק העונשין:

הנאשם בן 21 כיום ובן 19 בעת ביצוע העבירות דהיינו, בגיר צעיר, בעל תעודת בגרות מלאה, מתפקד באופן נורמטיבי וחיובי, בעל תכניות לעתיד ואין לחובתו הרשעות קודמות, על אף שבעניין זה אזכיר כי הנאשם נהג בהיותו נהג חדש כך שלעניין עברו הנקי משקל מועט אם לא להיפך.

הנאשם חסך מזמנו של בית המשפט ומזמנם של חלק מהעדים, לקח אחריות על מעשיו והודה בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום המתוקן. איני מוצא פסול בכך שהודאתו באה לידי ביטוי בשלב מתקדם של שמיעת הראיות, שכן מצאתי כי דבריו של הנאשם כנים, אמתיים והוא אכן חווה את האירוע הטרגי בצורה ובאופן כפי שמתבטא בתסקיר שירות המבחן.

בעת קביעת העונש המתאים, בתוך מתחם הענישה, יש לקחת בחשבון ולבדוק האם במקרה הקונקרטי הטלת מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, גם אם מדובר בתקופה קצרה, יהיה בה כדי לקבוע שהנזק עולה על התועלת, בייחוד כאשר עסקין בנאשמים נעדרי דפוס עברייני מובהק.

דו"ח הוועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים (להלן: "ועדת דורנר"), התייחס לעניין זה ומסקנתו מצדיקה בחינה מחודשת של שיקולי הענישה ככלל ובמיוחד בעבירות שעניינן ברשלנות, (ר' עניין חיזגילוב). בעניין זה מצאתי להפנות לדברים שנכתבו בע"פ 41013-04-13 מיכל כרמון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו]:

"הערתי הראשונה היא כי לטעמי בעבירות של רשלנות, גם כשתוצאתן חמורה, יש לצמצם בשימוש בעונש המאסר, עונש שיש לשמרו לנאשמים בעלי דפוסי התנהגות עבריינים מובהקים. לכן סבור אני כי בעבירות רשלנות ככלל, יש לגזור עונשי מאסר במקרים בהם מדובר בנאשם בעל עבר פלילי, או במקרים של רשלנות חמורה, או במקרים בהן הייתה הרשלנות על רקע של ניסיון להעצים רווח כלכלי... במקרה בו ניצבת בפנינו נאשמת ללא עבר פלילי שרשלנותה באה לידי ביטוי בטעות של שיקול דעת שמשכה כהרף עין סבור אזי יש לצמצם את השימוש בעונש המאסר שאין לו תכלית של ממש ופגיעתו בנאשם אינה מידתית ביחס לתועלת החברתית שבענישה. הערתי השניה מתייחסת לרכיב "הרתעת הרבים" שבמסגרת הנתונים הנשקלים לעניין ענישה. חברתי עמדה על הקושי שביישום מונח זה והחלטו בכל מקרה ומקרה, ובמיוחד במקרה שבפנינו. שותף אני להערותיה. בכל מקרה נראה כי בעבירות תעבורה, לרבות אלו שתוצאתן קטלנית, דווקא פסילת רישיון נהיגה לתקופה ממושכת תשיג את תכליות הענישה, הן בדרך של הגנת הציבור מפני הנהג הרשלן והן בדרך של הרתעת הרבים מפני נהיגה רשלנית."

יוזכר, הנאשם הינו בגיר צעיר. הפסיקה קבעה זה מכבר כי בבוא בית המשפט לקבוע את עונשו של בגיר צעיר עליו לשקול בין היתר את קרבתו לגיל 18 ואת ההשפעה האפשרית של מאסר בפועל על שיקומו ומצבו הנפשי (ע"פ 7781/12 פלוני נ' מ"י [25.6.13]). כך יבטיח בית המשפט "כי העונש שייגזר על הבגיר הצעיר אכן יהלום את מידת אשמתו, וכי יוגשם האינטרס הציבורי בשיקומם של עבריינים, על ידי מיצוי פוטנציאל השיקום המוגבר הקיים בחלק מהבגירים הצעירים" (ע"פ 2420/15 אבטליון נ' מ"י [29.11.15]).

באשר לנאשם העומד בפניו, הרי שהלה מתפקד באופן נורמטיבי וזוהי הסתבכותו הראשונה. כפי שצוין בתסקיר שירות המבחן, הנאשם בעל תעודת בגרות מלאה והוא חפץ בלימודים אקדמיים. דומני, ששליחתו בעת הזו אל מאחורי סורג ובריח, מקום בו ייחשף לתרבות עבריינית, איננה רצויה. בענייננו האינטרס הציבורי תומך בשיקומו של הנאשם על ידי ביצוע עבודות שירות באופן שיוכל לתקן דרכיו, להמשיך בחיים נורמטיביים ולהיות אזרח שומר חוק.

לא ניתן להתעלם כי בענייננו המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם עונש מאסר בעבודות שירות ולהעמיד את הנאשם בצו מבחן למשך שנה, כאשר בפרק זמן זה ישולב הנאשם בהליך טיפולי מתאים.

אם כן, שיקול דעתו של בית המשפט בעת קביעת העונש הראוי, לעבירה בה הורשע הנאשם מורכב ממערכת שיקולים רחבה אשר לוקחת בחשבון את תוצאות התאונה ונסיבותיה וכן את נסיבותיו של הנאשם, עמדת שירות המבחן אשר מתייחסת בין היתר גם לסיכויי השיקום של הנאשם, (שיקום אינו בהכרח שילוב הנאשם בתוכנית טיפולית) ואת האינטרס החברתי שבענישה.

שמעתי את טיעוני הצדדים ושקלתי בכובד ראש את נימוקיהם, נתתי את דעתי לעמדת שירות המבחן, ולגילו הצעיר של הנאשם, ובנסיבות אלה באתי לכלל מסקנה כי יש לגזור את עונשו של הנאשם בהתאם לרף התחתון של מתחם העונש ההולם.

עם זאת, חשוב לציין כי לא נעלמו מעיני תוצאות התאונה. המנוח, צעיר בדמי ימיו, קיפח את חייו עת חצה צומת ברמזור ירוק וסבורני כי תוצאה עגומה זו יכולה הייתה להימנע לולא אותה רשלנות רגעית של הנאשם אשר יאלץ להתמודד מידי יום ביומו, במשך כל חייו, עם תוצאות אירוע זה, כמו גם משפחתו של המנוח אשר איבדה את יקירה.

משנאמר כל זאת, ולאחר שנשקלו כל השיקולים הרלוונטיים אשר צוינו לעיל, באתי לכלל מסקנה כי במקרה זה יש למקם את הנאשם בתחתית מתחם העונש ההולם, תוך עריכת איזון בין רכיבי הענישה השונים כך שתוטל פסילה לתקופה ארוכה יותר, ועל כן אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר בפועל למשך 6 חודשים אשר יבוצע בעבודות שירות במשטרת אום אל פחם. הנאשם יתייצב לתחילת ביצוע עבודות השירות ביום 14.02.18 בשעה 08:00 במשרדי הממונה על עבודות השירות, מפקדת מחוז צפון, רח' הציונות 14, טבריה וזאת לצורך קליטתו.

2. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים שלא יעבור תוך 3 שנים מהיום על עבירות של נהיגה בזמן

פסילה ו/או גרימת מוות ברשלנות (סעיף 67 לפקודת התעבורה וסעיף 304 לחוק העונשין בצירוף סעיפים 64 ו-40 לפקודת התעבורה).

3. אני פוסל את הנאשם מלנהוג ו/או מלקבל ו/או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 60 חודשים. תקופת הפסילה תחושב מיום 13.12.15 ללא צורך בהפקדה נוספת.

4. אני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור אותן עבירות שעליהן הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה לפקודת התעבורה [נוסח חדש], תשכ"א - 1961 ויורשע בגינה.

5. צו מבחן למשך שנה אשר יפוקח בידי שירות המבחן, במסגרתו ישולב הנאשם בטיפול מתאים, על פי צרכיו ובמסגרת שתיקבע ע"י שירות המבחן.

הוסבר לנאשם כי ככל שלא יקיים את תנאי הצו, יכול ותוגש בקשה להפקעתו ועניינו יובא לבית המשפט לצורך דיון מחודש ברכיבי הענישה של גזר הדין.

6. פיצוי בסך 3,000 ₪ אשר יועבר למשפחתו של המנוח.

סכום הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט עד ולא יאוחר מיום 10/6/18 ויועבר באמצעות מזכירות בית המשפט לאביו של המנוח אשר פרטיו ימסרו מבעוד מועד ע"י המאשימה.

7. קנס בסך 1,500 ₪, אשר ישולם תוך 90 ימים מהיום.

המוצגים אשר הוגשו במהלך שמיעת הראיות מוחזרים אל ב"כ המאשימה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בחיפה תוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"א שבט תשע"ח, 06 פברואר 2018, בנוכחות הצדדים.